

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

VII. De sequestris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](#)

ellent conditionis, necnon calumniis & aliis inconvenientibus hujusmodi, quantum cum Deo possumus, obviare, omnemque disputandi materiam tollere, & in his opportunitate provideri volentes, necnon singularum literarum praedictarum, ac indiciorum, inquisitionum, processuum, condemnationum, & sententiuarum desuper formatarum, & latarum, ac formandarum & promulgandarum hujusmodi, aliorumque forsan latius exprimere tenores, continentias, formas, & compendia, ac reorum delictorum, criminum, & excessuum, ac poenarum hujusmodi, & judicium nomina, cognomina, gradus, & qualitates, ac quantitates, & loca, pro plene & sufficienter expressis habentes, & decernentes, nonnon singulas pranarratas literas confirmantes & innovantes, mortuim, &c. quod bannit, & in contumaciam condemnatis poemam capitum & ultimi supplici, si capti ad manus Curie devenirent, per judices ad novas five alias defensiones facienda, etiam inta dictum tempus non admittantur, nisi habita a nobis vel signatura nostra de super gratia speciali, nec literis ipsa que in eorum ordinum edita sunt, eis in aliquo suffragentur, aut illis si juvare live defendere possint. Quinimodo, quod judices prefati sententias ipsas condemnatorias, tam in urbe, quam extra eam latas & ferendas, si tamen legimus precedentibus indicis ad inquietendum promulgata fuerint, executioni realiter & corporaliter suis loco & tempore congruis respetive totaliter & integrè contra sic capros demandent, & demandari faciant, hac nostra perpetuo valitura declaratione declaramus & decernimus, & quatenus opus sit, de novo statuimus & ordinamus, & ita mentis & intentionis nostra fuisse & esse attestamur. Rom. Id. Septemb. 1571.

TITVL VS VII.

DE SEQUESTRIS.

Pius Quartus.

Iudicibus decernendi sequestra fructuum beneficiorum lice pendere concedito facultas.

C A P . I.

Sanctissimus in Christo Pater & Dominus noster Dominus Pius divina providentia Papa IV. cupiens, propterea suo pectorali incumbit officio, unicuique quod suum est tribui, justitiq; inter omnes aqua lance ministeri, ac animarum periculis, & fraudibus eorum qui passim beneficia Ecclesiastica in mensibus, in quibus illos collario & provisio per constitutions suas, seu Canonicalia Apostolica regulas deluper editas, dispositione sui pro tempore referentes existunt, vacancia, seu alias eisdem & fedis Apostolicae dispositioni generaliter referata, aut ex generali reservatione Apostolica vel alias affecta, ordinaria, seu alia auctoritate, contra dictarum constitutionem tenorem aut alias indebetib; fieri conferri, & de illis etiam provideri procurant, & in eis praetextu collationum & provisionum hujusmodi se intridunt, ad hoc utiliorum fructus suis faciant, & ex eis impetrantes Apostolicos seu alias iusto titulo provisos inolevent, & interim lites adeo in longum protrahant, ut impetrantes & iustum titulum habentes, aut cum eis concordare, aut eorum iuri cedere & renunciare, aut in prosecutio ne litem hujusmodi omnes ferre eorum facultates dispare, & tandem in illarum prosecutione mori cogantur. Quicquid beneficia in Romana Curia vel extra eam ligiosi resignant, aut eorum iuri cedunt simpliciter vel in favorem tertii, in memorabilibus cum parvis datis & compensibus deluper profitent, quae penes sententiam, & nihilominus lites hujusmodi prosequuntur, & dum cognoscunt nullum jus sibi in hujusmodi beneficis ligiori competere, ad effugientem sententiam, & expensas,

vel fructuum restitutionem, in quibus condemnandi venirent. Supplications delinper signari, ac das, & consensus parvos hujusmodi extendi faciunt, afferentes se jam diu illa dimisisse, partes foventes bonum jus, & judices iustitiam ministrantes deludendo, quantum in eo est obviare, ac omnem penitus talia præsumendi occasionem tollere, haec sua perpetuo valitura sanctione statuit & ordinavit, quod quoties in antea aliquem super quovis beneficio Ecclesiastico, ut præfertur, reservato seu affecto, & dicta auctoritate vel alias nulliter collato tam in dicta Curia quam extra eam litigare contigerit, & judicii ordinario, seu cui causa deluper commissi fuerit, etiam summarie & extrajudicialiter, quantum sibi pro rei qualitate sufficere parte legitimè citata videbitur, contitterit beneficium ipsum in dictis mensibus vacavisse, aut alias, ut præfertur, reservatum seu effectum, & nihilominus ordinaria, seu alia auctoritate nulliter collatum, & indebet detentum existere, idem judex reproducta citatione fructus, redditus, & proventus beneficiorum sic nulliter collatorum, & indebet detentorum sequestrari & mandat & faciat, ac alia exequatur in præmissis necessaria & opportuna. Super quo eidem iudicii omnem potestatem & auctoritatem imperitus est. Idemque sanctorum in causis nunc in quavis instantia coram eisdem iudicibus pendentibus similiter observari mandavit. Præterea debeat & declaravit sic religantes seu cedentes, & nihilominus lites hujusmodi prosequentur, ne eorum malitia illis prodeat, & foventibus bonum jus nocere valeat, ad fructuum, reddituum, & proventuum dictorum beneficiorum per eos perceptorum restitutionem, ac expensarum in litibus hujusmodi factarum refactionem, omniaque & singula dama & interesse in quibus condemnati fuerint, si non cessent vel resignantur, per judices tam ordinaria quam delegata, vel alia auctoritate fungentes, coram quibus lites ipsas pro tempore pendere seu moveri contigerit, condemnandos fore, & condemnari debere, ac ad id teneri & obligatos esse, ipsosque, ac etiam in dictis beneficiis successores quoscumque ad partitionem sententiarum, seu sententiæ latas, & literarum executorialium pro tempore latas, seu latarum, & decretarum, a quibus appellare non licet, ad restitutionem, seu relaxationem possessionis, ac fructuum, reddituum, & proventuum, neconon refractionem expensarum, ac dannorum, & interestib; hujusmodi, perinde ac si contra eisdem successores sententia seu sententiæ latas, & literas executoriales hujusmodi decreta fuissent, cogi & compelli. Sic tamen, quod postquam aleris ipflorum sententia, seu sententiæ, ac refractione, vel relaxatione possessionis, & fructuum, reddituum, & proventuum, neconon dannorum & interestib; hujusmodi refractioni, aliquis præmissis realiter & cum effectu patuerit, alter deluper molestari non possit.

Pius Quintus.

Late pendente fructus & distributiones beneficiorum Ecclesiasticorum fidei sequestris debent deponi.

C A P . II.

Cordi nobis est lites minuere, & à laboribus subdivis, maximi per nos Ecclesiasticas divino cultu deditas, relevare. Sanè cùm (sicut accepimus) in plurisque cathedralibus & collegiis Ecclesiis, earum constitutionibus & statutis etiam à sede Apostolica approbatis & confirmatis cautum sit, quod occurribus litiis & controversiis inter provisos de dignitatibus, officiis, canoniciis, & probendis, portionibus, & prælimoniis, exterisque Beneficiis Ecclesiasticis qualitercunq;

a Sequestrum non debet concedi, nisi jus illud petentis appareat, i.e. cùm proponas. C. de bon. auct. jud. possid. I. si r. a quo. si u. in poss. lega. Nam si r. qui peti sequestrum nil iuri habeat, sequitur non sit.

quarumcavatis, tam ordinaria, quam Apostolica auctoritate, tam super illorum provisione, seu institutione, aut possessione, quam illorum idoneitate & habilitate, aut alias ex quavis causa, & eorundem ad dignitates, canonicatus, & prabendas, ceteraque beneficia Ecclesiastica praedicta admissione & receptione, & capitulum, & canonicos, ceterasque capitulares personas, ad quos admissi & recepito tam de jure quam ex consuetudine spectat & pertinet, aut etiam alias personas Ecclesiasticas, afferentes beneficia praedicta ad se de jure spectare, ipsi sic provisi interim beneficiorum hujusmodi fructus ac distributiones non percipiunt, sed capitulum & canonici illas vel in suos usus & utilitatem convertendas, seu restituendas ei, cui de jure restituenda erunt, recipiant, prout in dictis constitutionibus & statutis, seu consuetudinibus continetur, quo factum est, uriles hujusmodi immortales efficiant, nec earum optatus finis videri possit. Hinc est quod nos hac nostra perpetuo valitura constitutione auctoritate Apostolica statuimus atque decernimus, quod fructus, redditus, & proventus, ac distributiones, ceteraque emolumenta, qua vigore constitutionum, consuetudinum, & statutorum praeditorum a capitulo & canonice recipienda (ut praesertim) erant, amplius non ab eisdem capitulo & canonice recipiantur, sed penes personam fidei & facultatibus idoneam, per judicem coram quo causa hujusmodi pendere reperta fuerit, eligendam & nominandam deponantur, restituenda ei, cui de jure possesta restituenda fuerint. Datum Romae 3. Cal. April. 1568.

TITVLVS VIII. DE INTERDICTO.

Bonifacius VIII.

**Propter pecuniarum debitum, civitas, provincia, & loci publici non possunt interdicto supponi.*

CAP. I.

Providè attentes, quod ut frequentius, quamvis non sine causa, sine culpa tamen, multorum interdicti sententiae perferuntur. Quod sibi nonnulli iudices, nimis prompti ad proferendas easdem, etiam in negotiis sive causis, qua plus interdum ex cupiditatibus, quam ex charitatis radice perspicuis indicis procedere arguntur, quodque tempore interdicti divina organa suspenduntur, & laudes, nec Ecclesiastica Sacra menta ministrantur, ut solent, tolluntur mortuis, seu minuantur suffragia, præterim per oblationem frequentem hostiæ salutariæ, adolescentes & parvuli perciplientes rarius sacramenta, minus inflammantur, & consolidantur in fide fidelium, tepeſtis devote, heretes pululant, & multiplicatur periculum animarum: praesentis constitutio nis providemus editio, ut provincia, civitas, castrum, villa, locus, territorium vel districtus, auctoritate ordinaria vel delegata non supponantur Ecclesiastico interdicto pro pecuniaro debito, vel pro cuiusvis moneta, vel pecunia quantitate, sub quacunque occasione, vel causa, seu quovis querito colore, pro eo maxime, quod iporum dominii, rectores, seu officiales, quoque nomine censeantur, aut incolæ seu inhabitatores, quod singulares per se ipsum, statutis vel statutis ordinatis vel ordinandi terminis hujus, seu quantitatibus non solverint haſtentus, aut in antea non persolverent. Nos enim ex nunc decernimus irritum & irane, si fecus haſtentus contigerit attentati, illudque revocamus omnino.

Leo Decimus ex concordatis Gallia.

Indices in quacunque loca ob pecuniarum debita interdicti sententiam ferre non debent, nisi casibus hic expressi urgentibus.

CAP. II.

Quoniam ex indiscreta interdictorum pronuntiatione, ne multa confusiverum scandala evenient, quod nulla civitas, oppidum, castrum, villa, aut Ecclesiastico possit supponi interdicto, nisi ex certis verbis iporum locorum, aut dominie seu rectores vel filii, les iporum locorum auctoritate judicii requiri, modi personam excommunicatam infra dictum, cum effectu non ejercent, aut ad satisfaciendum legerint, qua etiam post dictum relami possint, quia in pendentibus locum habere decreverint.

Clemens VII.

**Pro pecuniaro debito, vel cuiusvis aru oratione, potest judex ordinaria vel delegata postfata locum vel populo interdicere.*

CAP. III.

Licer ea, qua per Romanum Pontificem pro Christi dum animalium salute quotidie facta recuperatione obtineantur roboris firmatam, nonnunquam Romanus Pontifex illa liberetate approbat, & concessit, ut eo firmatus illibata persistant, quomodo hoc sumptuoso praefidio communia. Dudem liquidem fuit ut Bonifacius Papa VIII. a prædecessore suo liberetur videlicet attendens, quod ut frequentius, quamvis non causa, sine culpatamen, multorum interdicti sumptuoso proferuntur, quodq; erant nonnulli iudices non propiti ad profectandas easdem etiam in negotiis locis, quia interdum plus ex cupiditatibus, quam charitate periplicis indicis procedere arguerunt, potest interdicti tempore divina organa suspendentur, laudes, nec Ecclesiastica Sacra menta ministrantur, & solebant, tollebant mortuis sive ministrantur, & gloria, praefactum per oblationem frequenter hostiæ, adolescentes & parvuli participantes sacra menta, minus inflammabantur & solidabantur in hoc delictum reprobantur, heretes polliciti, & multiplicabantur pericula animarum, & conformatum fuit providit editio, ut nulla provincia, civitas, villa, locus, territorium, vel districtus, & sententia interdicti vel delegata supponetur Ecclesiastico interdicto pro pecuniaro debito, vel cuiusvis moneta, vel pecunia quacunque occasione vel causa, seu quovis querito colore, pro eo maxime, quod iporum dominii, rectores, vel officiales, quoque nomine censeantur, aut incolæ seu habitatores, aut singulares per se ipsum, statutis ordinatis vel ordinandi terminis hujus, seu quantitatibus non solverint haſtentus, aut in antea non persolverent. Nos enim ex nunc decernimus irritum & irane, aut in antea persolverent, decernimus ex tunc initum & inane, si fecus extiterit attenuatum, vel committerent, illudque revocari omno. Non obstante quibuscumque contrahitis, obligacionibus, preciis, conventionibus, compositionibus, submissiōibus, fiduciōibus, confessōibus, processibus, & lenitentibus, de super habitis & habendis, iuramentorum, posse, spiritualium, temporali, & multarum apparet, vel quacunque alia firmatae vallatae, nisi ipsi suppeditatio interdicti etenim fore faciat, vel in antea fieret. Apostolica fides speciali licentia, & expedita, per missores literas apparente. Nos igitur caputem, & quod pro animarum Christi fidelium salute per nos fuerunt, perpetua futura temporibus firmos colligunt, motu proprio, & ex certa nostra scientia, & protestatis plenitudine, literas prædictas, & in escam auctoritate Apostolica, tenore prædictum approbat, & innovamus, ac praesentis tempi patrocinio confirmamus, illaque inviolabilitate observari debet determinamus atque mandamus, ac posteriori pro causa causa.

a Sup. cap. prime.